

תקות מנחם

גיליון מס'
206

יו"ל לקראת ש"פ פינחס
כ"א תמוז
ה' תהא שנת עליון

על סיומי הרמב"ם

תדפיס מהספר "תקות מנחם" (ח"ג) שיו"ל בעז"ה על סיומי
הרמב"ם ע"פ - ב"קו" - שיחות והוראות כ"ק אד"ש מה"מ
מאת הרב יקותיאל מנחם שיחי ראפ

ע"פ ההוראה שקיבלתי מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שיל"ו, להדפיס ולפרסם הדברים הנאמרים בעז"ה בסיומי הרמב"ם,
להראות ולהוכיח הנראה לענ"ד בדרך אפשר, הקשר שבין שיעורי הרמב"ם לפרשה והתאריך שבהם נלמדו,
הנני מוציא לאור עלון זה לכבוד שבת קודש.
ואבקש מהקוראים שיעירוני בהערותיהם, ותודה מראש!

לחיות עם הזמן!

ספר זמנים - ד'

מחזור כ"ט שנת הז"ך

בעז"ה יום ג' פרשת פינחס צום י"ז (טו"ב) תמוז יהפך לשמחה הי' תהא שנת עליון - 5770 - ה'פרצת
סיום הלכות קידוש החודש והתחלת הלכות תעניות

לכם ראש חודשים" וחז"ל בגמ' ר"ה⁴ אומרים: "עדות זו תהא מסורה
לכם", ו"כזה ראה וקדש".

וזהו ההסבר למ"ש כאן בפרשתנו "ובראשי חודשיכם"⁵, ולא חדשים
(כמו שכתוב כאן בשאר המועדים ביום השבת וביום הכיפורים וכו'), ולא
כתוב שבתכם ויום ביכורכם או יום סוכותכם, כמו ששואל כאן
ה"ספורנו"; כי הדברים נקבעים על דינו, עם ישראל בקידוש החודש. וכך
כותב ה"אור החיים" הקי' (שבימים אלה, ט"ו תמוז, חל יום ההילולא שלו)
וז"ל: "**ובראשי חודשיכם**. אמר בכינוי **חדשיכם**, לפי שקידוש החודש
תלוי בבית דין של מטה".

[ועיי' ב"ספורנו" שמבאר ומתרחך דיוק זה באופן אחר: כי יום ר"ח היה
מנהג ישראל שיהיה יום קודש ולא יום המעשה (והראיה ממ"ש בשמואל⁶:
"ביום המעשה"; סימן שר"ח אינו יום המעשה: "וטעם מנהגם זה היה כי
אמנם הצלחת ישראל בעולם הזה היא בצד מה שדומה לענין הירח, אשר
אין לה בעצמה אור כלל, זולתי מה שתקבל מזולתה". עכ"ל].

לעת"ל יחזור קביעות החדשים ע"י הסנהדרין

ג. מסיימים הלכות קידוש החודש בשבעה עשר (י"ז – טו"ב) בתמוז
שהפך לעת"ל בקרוב ממש לששון ולשמחה וליום טוב, וכן קביעות
החודשים והמועדים לעת"ל בביאת המשיח והגאולה בקרוב ממש, יחזור
להיקבע ע"י קידוש החודש של הסנהדרין ע"י הראיה, בביאת המשיח
והגאולה מ"י"ד ממש, נאו!

"תקות" חוט השני⁷

סיכום הקשר של ההלכה ברמב"ם לפרשת השבוע ולתאריך.

- א. ע"י קידוש החודש נקבעים כל ה"זמנים"; הראשי
חודשים, המועדים והימים טובים.
- ב. בפרשת פינחס כתוב בפרטיות ע"ד כל ה"זמנים";
המועדים והימים טובים.
- ג. בפרשת פינחס מדובר גם ע"ד ר"ה ויוהכ"פ וגם ע"ד ראשי

4 ר"ה כב, א.

5 כח, יא.

6 שמואל א כ, יט.

7 יהושע ב, חי. ועיי' ברש"י שפירוש "תקות" – מלשון "קו וחבל" (שבו
הורידה המרגלים של יהושע, ובו תלו משפחת רחב תקוותם), והרי זו מטרת
חיבורנו "תקות מנחם" - להראות בעז"ה את הקו וחוט השני המקשר ומשוה
התוכן הנלמד בשיעורי הרמב"ם עם תוכן הפרשה והתאריך בשנה, (ועיי' מה
שכתבנו בזה בהקדמה לספרנו "תקות מנחם" ח"א).

בפרשת פינחס כל המועדים שע"י קדוה"ח

א. את הלכות קידוש החודש לומדים כדי לדעת כיצד לקבוע את ראשי
החודשים וימי החודש, ועפ"ז לידע איך לקבוע את כל ה"זמנים" והמועדים
וימים טובים במועד, של השנה כולה. וכמ"ש הרמב"ם במנין המצוות
שב"כותרת" של הלכות קידוש החודש: "הוא מצות עשה אחת והיא:
לחשב ולידע ולקבוע באיזה יום תחילת כל חודש מחודשי השנה".

ולכן הלכות קידוש החודש כתובות ברמב"ם בסיום כל ה"זמנים"
מדאורייתא (כולל גם הלכות שקלים, שאמנם זה קשור לקרבנות (והיה
מתאים לכתוב בספר "עבודה" ברמב"ם, אבל מכיון שצריכים לתת את
השקלים פעם אחת בשנה לפני ר"ח ניסן, שאז צריכים להביא הקרבנות
מהתרומה החדשה, לכן כותב הרמב"ם הלכות שקלים בסיום כל
ה"זמנים" מדאורייתא, כמו מסכת "שקלים" במשניות שהיא בסדר
"מועד", ולא בסדר "קדשים").

ובפרשתנו פינחס, מדובר ע"י כל המועדים של כל השנה כולה (שמלבד ג'
הרגלים), כולל גם שבת ור"ח ראש השנה ויום הכיפורים.

אמנם יש עוד פרשיות בתורה שבהן מדובר על המועדים, אבל יש
פרשיות שמדובר שם עליהם ממש בקיצור ובלי הפרטים מתי הם הזמנים
והתאריך של המועדים, (כמו בפרשיות משפטים ותשא וראה). ועוד ועיקר,
שמדובר שם רק ע"ד ג' הרגלים ולא ע"ד ראש השנה ויום הכיפורים.
ובפרשת פינחס מדובר גם על כל שלושת הרגלים בפרטיות ותאריכיהם וגם
ע"ד ראש השנה ויום הכיפורים וגם ע"ד שבת (ואמנם "שבת דקביעא
(מקדשא) וקיימא"¹ ולא תלויה בקביעת ובקידוש החודשים). ובפרשתנו
מדובר גם על ר"ח (משא"כ בפרשת אמור, שאמנם כתוב שם על ג' הרגלים
ודיניהם ותאריכיהם וגם על ר"ה ויוהכ"פ, אבל לא כתוב שם על ר"ח).

ובענין המועדים בפרשתנו יש עוד יתרון, שבחג הסוכות מדובר ע"ד כל
יום בפני עצמו (בקשר לקרבנות ומספרם של פרי החג).

"ובראשי חודשיכם"

ב. הקשר של הלכות קידוש החודש לענין הנ"ל נפלא ומדהים ביותר!
שכנ"ל על עבודת וקרבת ראשי חודשים כתוב דווקא בפרשת פינחס
(ולא בשאר המקומות בתורה שמדובר ומנויים המועדים [מלבד בפרשת
בא² ששם כתוב על קביעת וקידוש החודש, ובפרשת בהעלותך³ על התקיעה
בחצוצרות], והרי קידוש החודש לכל לראש קובע את ראשי החודשים
שנקבעים ע"י קידוש החודש שע"י הבי"ד, כמ"ש בפרשת בא "החודש הזה

1 פסחים ק"ז, ב.

2 בא יב, ב.

3 בהעלותך י, ג.

חודשים.

- ד. קידוה"ח לכל לראש קובע את הר"ח.
ה. י"ז (טו"ב) בתמוז יהפך לעת"ל בגאולה בקרוב לשמחה ויו"ט, וכן קידוה"ח ע"י הראיה והסנהדרין יחזור בגאולה בקרוב.

* * *

בעז"ה יום ה' פרשת פינחס, י"ט תמוז ה'י תהא שנת עליון סיום הלכות תעניות והתחלת הלכות מגילה וחנוכה

תענית י"ז (טו"ב) תמוז

א. את הלכות תעניות התחילו ביום י"ז תמוז שהוא יום התענית וההתחלה של ג' שבועות ד"בין המצרים" על החורבן, כי בו הובקעה העיר ופרצו את חומות ירושלים שכתוצאה מזה אחרי 3 שבועות החריבו ושרפו את ירושלים ובית המקדש, ביום תשעה באב. [הרי הצומות יהפכו לימים טובים, וכמו שאומר אד"ש מה"מ: י"ז – גימטריא טו"ב מלי' אבן טובה ומראיה, בפרט ע"י שמש"פיים אותה מוציאים ומגלים הברק והאור, וכך ע"י הצום ויסורי הגלות יהפכו הימים לאור ושמחה].

הצומות יהפכו לימים טובים!

ב. ויש לזה גם קשר בולט לפרשתנו פינחס, כי ביום זה, יום חמישי דפרשת פינחס, מתחילים ללמוד בשיעור החת"ת (במשך ג' ימים עד סיום הפרשה) על כל הימים טובים וקרבתותיהם. והרי המטרה והתכלית והיעוד של ימים אלה (הצומות וג' השבועות) לעתיד לבוא בביאת המשיח והגאולה, שיהפכו לששון ושמחה ולימים טובים [והרי נמצאים ביום י"ט; כפי שאומר אד"ש מה"מ ש"י"ט בכל חודש – ר"ת ורמז – יום טוב, ובפרט בתמוז – שהוא שם ע"ז כמו "מבכות את התמוז", והופכים לחודש קדושה ועד ליום טוב – ומאיר "כיתרון האור מן החושך"], כמו שכותב הרמב"ם בהלכה האחרונה המסיימת את הלכות תעניות⁸: "כל הצומות האלו עתידים להיבטל לימות המשיח, ולא עוד אלא שהם עתידים להיות יום טוב וימי ששון ושמחה, שנאמר⁹: "כה אמר ה' צבאות, צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום העשירי יהיה לבית יהודה לששון ולשמחה ולמעדים טובים, והאמת והשלום אהבו" [והשלום" מתקשר למ"ש בפרשתנו "הנני נותן לו את בריתי שלום", ועי' לקמן מ"ש "הבעל הטורים" ששייך למשיח, כי ע"י שהשלום ואהבת ואחדות ישראל נביא את המשיח בקרוב ממש, ועי' מ"ש ע"ז בעז"ה ב'סיום הבא].
וכפי שכתבנו לעיל בגליון, בסיום הקודם על הלכות קידוש החודש שבפרשתנו מובלט ענין הימים הטובים יותר מאשר שאר הפרשיות; כי כתוב כאן בפרשה (מלבד על ג' הרגלים) גם על ראש השנה ויום הכיפורים וגם על ראש חודש ושבט. ובסוכות מוזכרים הימים כל אחד בפני עצמו (לענין קרבנותיהם).

וגם ענין ימות המשיח והשמחה שייך לפרשתנו, כי "פינחס זה אליהו"¹⁰ מבשר הגאולה, וכפי שכותב "בעל הטורים" עה"פ בפרשת פינחס: "הנני נותן לו את בריתי שלום"¹¹, שלום בגימטריא "זהו משיח", ו"ישמח" – אותיות "משיח". כי החרבן והגלות באו בגלל השנאה והמחלוקת; והאהבה, האחדות והשלום מביאים הגאולה והמשיח. ו"פינחס זה אליהו" מבשר הגאולה כי הגאולה באה ע"י השלום והאחדות.

21 ימי חגים

ג. כפי שכתבנו ימי "בין המצרים" והצומות יהפכו לימי שמחה, ויש ספרים שכותבים ומובא בשיחות אד"ש¹² ש-21 ימי האבלות של שלושת השבועות שנהפכים לשמחה, הם מכוונים כנגד 21 הימים בשנה שהם ימי שמחה ויום טוב; אם נצרף את כל הימים של החגים והמועדים במשך השנה אלו 21 ימים – שנותנים נתינת כוח לימי שלושת השבועות – 21 ימים שיהפכו לששון לשמחה ומכוונים כנגדם. ו-21 ימים אלו מביא אד"ש מה"מ¹³ מ"ש חז"ל¹⁴ הם כנגד 21 ימי חניטת ובישול פרי השקד, כמ"ש בהפטרות שבת זו, השבת הראשונה דג' השבועות "דברי ירמיהו", "מקל שקד אני רואה"¹⁵ "כי שקד אני על דברי לעשותו"¹⁶, שמורה על המהירות, ופירות השקדים בהתחלה מרים ואח"כ נהפכים למתוקים, וכן ימים אלו נהפכים לימי ששון ושמחה!]

ודווקא בפרשת פינחס מוזכרים כל הימים טובים והמועדים; 7 ימי הפסח, 8 ימי חג הסוכות ושמיני עצרת, 2 ימי ראש השנה, יום הכיפורים יום אחד, שבת וראש חודש [או שני ימי ראש חודש, אם נחשיב את ראש השנה יום אחד כמו שהוא מן התורה, כי יש אומרים שראש חודש מרומז בתורה ליומיים כי כתוב בפרשתנו¹⁷: "ובראשי חודשיכם" (לי רבים), וי"א שראש השנה מתאים יותר לחשב ליומיים, כי הוא (בפועל) בכל מקום תמיד יומיים, אפילו בארץ ישראל.

ויש עוד דרך לחשב את ה-21 יום אם מונים גם את הימים טובים של גלויות; 8 – ימי פסח, 9 ימי סוכות ושמיני עצרת, 2 ימי שבועות ו-2 ימי ראש השנה, ואז לא מונים את ראש חודש, שבת ויום הכיפורים שהם לא ממש ימי טובים וימי שמחה]. בכל אופן 21 ימי האבלות של שלושת השבועות הם כנגד הימים טובים שבשנה, כי ימים אלה יהפכו לימים טובים וימי ששון ושמחה.

אומרים בשם אחד מצדיקי פולין, שג' השבועות יהפכו ליום טוב, ויש בזה שתי אפשרויות: או ש"ז בתמוז ותשעה באב יהיו יום טוב ממש, ובאמצע ג' שבועות יהיו כימי חול המועד. או שימי י"ז תמוז עד תשעה באב יהיו ימים טובים ממש, ושאר השנה (מט' באב עד י"ז תמוז בשנה הבאה) ושאר השנה כמו ימי חול המועד, כן תהיה לנו! בקרוב ממש!

ימי התעניות בפנימיותם – ימים טובים

ד. לפי דברי אד"ש מה"מ, ימים אלה לא רק שלעתיד לבוא יהפכו לשמחה אלא שזה מורה שכבר עתה בפנימיותם הם ימים טובים ומועדים (ולכן ימים אלה לומדים בחת"ת בפרשה על כל הימים טובים וימי השמחה של כל השנה), כי כל הגלות והיסורים הם כמו משל מאב המכה את בנו שבחיצוניות זה נראה כעונש וכאב אבל בפנימיות מלושבת שם האהבה הגדולה ביותר של האב, כי המטרה היא לתקן את הבן ולהחזירו למוטב, והיסורים הם לטובתו, וכך גם ימי הגלות והצומות שיהפכו לשמחה, כי הם תתגלה המטרה האמתית והפנימית של כל יסורי הגלות, גילוי הגאולה והמשיח מ"ד מ"ש, נאו!

"תקות" חוט השני⁷

סיכום הקשר של ההלכה ברמב"ם לפרשת השבוע ולתאריך.

- א. ב"ז תמוז יום התענית (ויהפך ליום טוב; י"ז – גימט' – טו"ב).
ב. בסיום כתוב שכל הצומות יהפכו לימים טובים, ובפרשת פינחס כתוב ע"ד כל הימים טובים.
ג. 21 ימי המועדים מכוונים למספר ימי ג' השבועות שזה נתינת כוח שיהפכו לשמחה ולימים טובים.
ד. ימי הצומות (והגלות) בפנימיות ימים טובים.

12 ספה"ש ה'תשי"ט ש"פ פינחס עמ' 567.

13 ליקו"ש חל"ג, בין המצרים עמ' 194.

14 ירושלמי תענית פ"ד ה"ה. פתיחתא דאיכ"ר כג. קה"ר פי"ב, ז. רש"י

ירמיה א, יב.

15 ירמיה א, יא.

16 שם פסוק יב.

17 כח, יא.

8 פ"ה הי"ג [להעיר; ה' – חמישי – אותיות משיח – למעלה מהעולם והטבע, וכדלקמן בבהע"ט עה"פ "בריתי שלום" – ישמח – אותיות משיח. י"ט – ר"ת – ימים טובים. וכן בזכריה הפסוק בפרק ח' – שמורה על הגילוי שלמעלה מטבע העולם וסדר ההשתלשלות, ומשיח הוא השמיני מ"ח נסיכי אדם" ו"כינור של משיח שמונה נימין". ופסוק י"ט – ר"ת – ימים טובים].

9 זכריה ח, יט.

10 ילק"ש ר"פ פינחס, זח"ב ק"צ, א. זח"ג רע"מ פרשתנו רטו, א. תיב"ע וארא, ו, יח. רש"י ב"מ קיד, ב, ד"ה לאו. רש"י ותוס' ב"ב קא, ב. רבינו בחיי ר"פ פינחס. אוה"ח הק' ריש פרשתנו, ועוד.

11 כח, יב.

בעז"ה יום ו' ערש"ק פרשת פינחס, כ' תמוז
ה"י תהא שנת עליון – 5770 – ה'פרצת
סיום הלכות מגילה וחנוכה וכל ספר זמנים ספר השלישי
והתחלת ספר הרביעי ספר נשים הלכות אישות

בפרשת פינחס כל ה"זמנים"

א. מסיימים את כל ספר "זמנים" בערש"ק פרשת פינחס, שבימים אלה לומדים בפרשה בשיעור החת"ת (כנ"ל בגליון בסיומים הקודמים) ע"ד כל המועדים, שעל כל זה מדובר בספר "זמנים"; שבת, יום הכיפורים, ימים טובים, פסח, שבועות, ראש השנה וסוכות, וגם ע"ד ראש חודש, ועל כל אלה מדובר בפרטות בשיעורי החומש של ימים אלה מיום חמישי עד שבי"ק (משא"כ בכל המקומות האחרים בתורה שמדובר על המועדים, אין את כל ה"זמנים" והפרטים). וסיום ספר זמנים הכולל את כל המועדים, הוא בימים שאחרי וסמוכים לצום שבעה עשר בתמוז ובתחילת ימי "בין המצרים" ו' השבועות שעליהם הרמב"ם אומר בסוף הלכות תעניות, כנ"ל בסיום הקודם, שיהפכו ימים אלה "לששון ולשמחה ולמועדים טובים".

פרי החג פוחתים והולכים

ב. הסיום של ספר "זמנים" הוא בהלכות חנוכה, ובשיעורי החומש של ימים אלה, שישי ושבת ע"ד ימי חג הסוכות, כל יום בפרטות ע"ד הקרבנות שמקריבים בכל יום, ומספר הפרים בכל יום. ומבואר בחסידות שיש קשר פנימי בין חנוכה וחג הסוכות ששניהם שמונה ימים, שענייני ואורות חג הסוכות מתגלים בחנוכה.

והיסוד של הנ"ל הוא מהגמרא במסכת שבת פרק במה מדליקין¹⁸ שהטעם שע"פ בית שמאי נרות חנוכה פוחתים והולכים מיום ליום: "פוחת והולך כפרי החג שמתמעטים והולכים", שזהו ממש הענין המדובר בחת"ת של ימים אלה על מספר קרבנות ופרי החג פוחתים והולכים. והדבר מראה שיש קשר פנימי בין חנוכה לסוכות.

[והסבר הקשר ע"פ חסידות וביאור אד"ש מה"מ; (כי לכאורה נראה שהקשר הוא רק טכני שפרי החג פוחתים ונרות החג לפי בית שמאי פוחתים והולכים ולא רואים קשר תוכני בין העניינים, אבל בתורה הרי הכל במדויק ואם הגמ' מדמה את שני העניינים סימן שיש להם קשר תוכני ופנימי). והסבר הקשר הוא; שהסיבה שפרי החג הם מתמעטים והולכים כל יום להורות על הגוים ואומות העולם (כי הרי סך הכל מקריבים שבעים פרים כנגד שבעים אומות העולם, וחז"ל בגמ' אומרים שאומות העולם מקבלים את ההשפעה שלהם מהקרבנות והפריים שהקריבו יהודים בביהמ"ק, ולכן חז"ל אומרים שאלו היו יודעים אומות העולם שהם מקבלים את השפע והחיות שלהם מבית המקדש היו מעמידים לגיונות של צבא לשמור על בית המקדש שלא יחריבו אותו. ולכן פרי החג מתמעטים והולכים להורות שגם הגוים יתמעטו וילכו בכוחם וכמותם.

ועד"ז בנרות חנוכה לפי דעת ב"ש, שמשמלים את דחיית החושך של הקליפות ואומות העולם ולכן נרות חנוכה מתמעטים והולכים כאומות העולם שיתמעטו יותר ויותר.]

והנפלא הוא שלומדים את הלכות חנוכה בדיוק בימים שלומדים בחומש ענין זה על פרי החג.

גדול השלום!

ג. בהלכה האחרונה המסיימת את הלכות חנוכה ואת כל ספר זמנים מדבר הרמב"ם בגודל ענין השלום, ולכן מי שאין לו אפשרות להדליק גם נר שבת וגם נר חנוכה: "נר ביתו קודם משום שלום ביתו, שהרי השם נמחק לעשות שלום בין איש לאשתו. גדול השלום שכל התורה ניתנה לעשות שלום בעולם שנאמר 'דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום'¹⁹. ובתחילת פרשתינו פינחס, מדובר על גודל ענין השלום: "לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום"²⁰;

שהקב"ה שילם לפינחס על גודל הקנאות והמסירות נפש שלו למען צניעות וקדושת בני ישראל ע"י ענין השלום, וכאן ברמב"ם רואים מעלת השלום, קשור עם שלום הבית, שזה קשור עם הצניעות של עם ישראל. ובמדרשים רבה ותנחומא עה"פ בברכת כהנים: "וישם לך שלום", שמביאים הרבה עניינים ומקורות לגודל ענין השלום, מביאים גם את ענין על גודל שלום בית, וגם את שכן ה"שלום" דפינחס.

ולומדים ההלכות בסמיכות לצום שבעה עשר בתמוז ובתחילת ימי "בין המצרים" של שלושת השבועות שעליהם הרמב"ם אומר בסוף הלכות תעניות שעתידין להיבטל ולהפוך לימים טובים, ומסיים בפסוק "והאמת והשלום אהבו".

[כי ביטול החרבן והצומות שבאו בגלל ה"שנאת חינם", הוא ע"י השלום ו"אהבת חינם".

ואולי אפשר להוסיף ולבאר בפסוק: "והאמת והשלום אהבו": שמדובר על שלום שבא בגלל אהבת ישראל שזו האמת של היהודים, שמצד הנפש האלוקית והנשמה כולם מתאימים ומאוחדים שזה מביא את האבה שמביאה את השלום והאחדות!

וכנ"ל דברי "בעל הטורים" כאן: "שלום בגימטריא – זהו משיתח"ל! וגם בפרשתינו בחומש לומדים ע"ד חג הסוכות קשור ל"יפרוש עלינו סוכת שלומך!"

ספר השלישי – שלום!

ד. הסיום של ספר השלישי ברמב"ם "זמנים", הוא בגודל ענין השלום; שכל התורה ניתנה לעשות שלום בעולם. מתאים לביאור אד"ש שהמספר 3 קשור למתן תורה ולענין השלום;

בסוגיא דמתן תורה במסכת שבת²¹: "ברוך רחמנא דיהיב לן אוריין תליתאי לעם תליתאי על ידי תליתאי ביומא תליתאי בירחא תליתאי", וברב ניסים שבשולי הגליון מביא שם עוד מדרשים שמוסיפים הרבה עניינים הקשורים עם התורה שהם במספר 3.

ואד"ש מה"מ מבאר באריכות מהו גודל החשיבות במספר 3, שהרבה עניינים בתורה קשורים בו? ומבאר שה-3 מבט את השלום; כי ה-2 מבטא את הפילוג והמחלוקת כמו היום השני דימי בראשית, שהיה ויבדל אלוקים בין המים העליונים למים התחתונים והשלישי מכריע מאחד ומשלב את השנים ופועל את השלום ואד"ש מקשר זאת עם הרמב"ם כאן שכל התורה ניתנה לעשות שלום בעולם. כי עד מתן תורה היה פילוג וחלוקה "עליונים לא ירדו לתחתונים ותחתונים לא יעלו לעליונים", אלוקות לחוד וגשמיות לחוד, ומתן תורה פעל את השילוב של הגשמיות והרוחניות שאפשר ע"י מצוות להכניס אלוקות בענייני העולם ולהעלותם להיות תשמישי קדושה.

והנפלא הוא, שענין זה כתוב ברמב"ם בסיום ספר השלישי דווקא. ואפשר לומר, שגם שלושת הספרים הראשונים ברמב"ם מורים על שלושת עניינים אלה; עליונים, תחתונים, ושילוב העליונים והתחתונים;

ספר "המדע" – ענין "ייסודי הדת" וה"דעות" – עליונים.

ספר "אהבה" – מדובר על מצוות שעושים למטה בעניינים גשמיים, כמו ציצית ותפילין וכו'.

ספר "זמנים" – הוא השילוב של עליונים ותחתונים שלוקחים את הזמן שהוא ענין בעוה"ז הגשמי ומעלים אותו לדרגת מועדי קודש ע"י עבודת האדם וקביעת חכמים כמו שנאמר²²: "מועדי ה' אשר תקראו אותם מקראי קודש" ואומרים חז"ל שכתוב "אֶתֶם" – (בכתיב חסר; בלא ו') כמו אֶתֶם; שתלוי בקביעות בני ישראל והסנהדרין.

"תקות" חוט השני"⁷

סיכום הקשר של ההלכה ברמב"ם לפרשת השבוע ולתאריך.

א. סיום ספר "זמנים" בימים שלומדים בחת"ת בפרשת פינחס ע"ד כל ה"זמנים".

ב. בפרשת פינחס כל פרטי הזמנים והמועדים יותר מפרשיות אחרות.

21 שבת פח, א.

22 כג, ד.

18 שבת כא, ב.

19 משלי ג, יז.

20 פינחס כה, יב.

ג. לומדים הלכות חנוכה שדומים ומקבלים מחג הסוכות, ולב"ש הנרות פוחתין והולכין כפרי החג, וע"ז לומדים בימים אלה בפרשתנו בשיעורי החת"ת.

ד. הסיום על "גדול השלום", ובפרשה השכר דפינחס זה אליהו מבשר הגאולה, "בריתי שלום" (ובסמיכות ל"ז תמוז, שהפיכת הצומות קשורים בשלום).

ה. סיום ספר השלישי ברמב"ם קשור ב"שלום", שקשור במתן תורה משולשת וביום השלישי – הכל קשור במס' 3.

* * *

לעתיד לבוא – מיד ממש!

פעם ב"מאמר כעין שיחה" (נדמה לי בשבת פרשת שלח) דיבר כ"ק אד"ש על בחינה ומדרגה מסוימת ואמר: "שבחי" זו תהיה לעתיד לבוא, ומיד אמר: "וואס מיין איך לעתיד לבוא – מיד ממש!" (=מה כוונתי לעתיד לבוא – מיד ממש!); ז.א. שהרגע לאחר רגע זה נקרא כבר לעת"ל, וכן בעניני המשיח והגאולה אין צריכים לחכות שום תקופה, אלא יבוא מי"ד ממ"ש!

[בהתוועדויות בשבת קודש ע"פ רוב השיחה השלישית היתה מאמר, אבל משנות הכ"פים המאוחרות כשהרבי התוועד בשבת (או לא כל שבת היתה התוועדות) הוא אמר "מאמר כעין שיחה", ז.א. שתוכן הענינים היה של "מאמר" חסידות, אבל הצורה (סגנון הדיבור, הניגון ובענינים פתוחות וכו') היתה בעין שיחה [וממילא ה"זקנים" נשארו לשבת (הצעירים אף פעם לא ישבו בזמן שהרבי היה במקום) חוץ מגיס כ"ק אד"ש חדב"נ הרש"ג נ"ע, שברגע שהרגיש שזה "מאמר" מיד נעמד]. כ"ק אד"ש פעם התבטא: "איך "שמוגעל" א מאמר" (=אני "מגניב" מאמר)...

"פוחת והולך כפרי החג"

במוצאי שבת חנוכה תשמ"ז הייתי ב"מבצעים" בטערמינאל אל-על" בשדה התעופה "קנדי" [כשבאתי לרבי לקבל "כוס של ברכה" הוא נתן לי כ"פ בקבוק "משקה" (ובמוצאי אחרון של פסח, בקבוק יין) ואמר לי: "פארן לופט פעלד!" (=עבור שדה האוויר (שדה התעופה) "ואח"כ שינה ואמר לי: "פארן שדה התעופה!" (=עבור שדה התעופה)) ואולי ביטוי זה לרמז לפסוק: "כשדה אשר ברכו הוי", וכן לגאולה שע"ז נאמר אז על עם ישראל: "הן אלה כעב תעופינה וכיונים אל ארובותיהם"].

ובמוצ"ש חנוכה הייתי שם בחדר האח"מים של "אל-על", והרה"ג שלמה ז"ל גורן היה שם (מי שהיה לפני כן הרב הראשי של צה"ל, ואח"כ הרב הראשי של ארץ-ישראל) ונתתי לו ה"מכתב כללי" מכ"ק אד"ש מה"מ שיצא לפני שבת בעניני חנוכה.

כרגיל הרבי מדבר על ההוראה מחנוכה "שמעלין בקודש, ומוסיף והולך" בכל עניני עבודת ה', והרב גורן קרא את המכתב ומיד אמר לי אבדלח"ט: "זה הכל לדעת בית הלל, אבל לעת"ל בביאת המשיח תהיה ההלכה כבית שמאי, שלדעתם מדליקים הנרות באופן "פוחת והולך", איזו הוראה בעבודת ה' אז יפרש הרבי?"

וניסיתי לענות לו שחז"ל אומרים שפרי החג פוחתין והולכין, רמז לאומות העולם שמתמעטים והולכים כי הגוים מקבלים שפעם וחיותם מע' קרבנות הפרים בביהמ"ק [והרי בפרשתנו פינחס למדים על "פרי החג" וברמב"ם לומדים כעת על חנוכה] היינו שע"י הנרות אנו פועלים את מיעוט וביטול הקליפות ואו"ה.

אך הרב גורן אמר לי: "זה הכל אתה אומר, אני רוצה לשמוע מה הרבי אומר...!"

ואמרתי בליבי והשתוקקתי שבפעם הבאה שאד"ש ידבר הוא יבאר זאת. ומשאלה זו באה בגלל סיפור ששמעתי לפני הרבה שנים;

ב. ראש ישיבה ליטאי למדן גדול התארח שבת א' אצל משפחה חב"דית בקראון הייטס, ובצהריים כשכל המשפחה הלכו להתוועדות של הרבי, הוא אמר שזה לא מעניין אותו, ויש לו ענין מוקשה ברמב"ם שכבר שאל הרבה

למדנים וראשי ישיבות גדולים ולא קיבל הסבר מספק, ועכשיו כשכל המשפחה הולכים יש לו כמה שעות שקט, והוא "יעבוד" על הרמב"ם המוקשה. וכך הוא עשה ולמד בענין ההוא, אבל אחרי כמה שעות כמו כל בשר ודם השתעמם להיות לבד, והסתקרן לדעת איך נראית התוועדות, והחליט ללכת ל-770.

וכשהגיע להתוועדות דיבר כ"ק אד"ש מה"מ בדיוק על הרמב"ם הזה שכ"כ הרבה זמן ניסה להבינו, ואד"ש ביאר הרמב"ם בכל הפרטים כך שהכל התיישב בבהירות. וכמובן שהתפעלותו הייתה להפליא.

ואחרי השיחה הרבי סימן לו לומר "לחיים", ואמר לו: "אן התפעלות!!!" (=בלי התפעלות!!!).

ג. ועל יסוד סיפור זה, התברכתי בלבי שבגלל שהרב גורן ביקש שרוצה לשמוע מה מבאר הרבי בהוראה מפותח והולך, רציתי שכ"ק אד"ש בהודמנות הבאה ידבר ע"ז. וכך הווה; הפעם הבאה שאד"ש דיבר היתה באותו שבוע היה כנס ("ראלי") לילדי "צבאות ה'" לכבוד חנוכה, ומסיבה חשובה אחרתי לכנס, וכשנכנסתי דיבר אד"ש על ענין זה...

ואד"ש הסביר שיש שתי גישות בעבודת ה' ודחיית וביטול הרע, גישת בית הלל וגישת בית שמאי; ב"ה לא מתעסקים עם החושך והרע, אלא עם האור, מביאים אור וממילא החושך נדחה, ומיום ליום מוסיפים אור.

אבל ב"ש עוסקים בדחיית החושך, וממילא ביום הראשון שיש עוד הרבה חושך צריכים את כל 8 הנרות, אבל מיום ליום דוחים את החושך, וממילא מספיק פחות נרות ואור.

[ואולי לעת"ל יהיו הציבור "חזקים" יותר, ויוכלו יותר להתמודד עם החושך, ויהיו כלים לדרך הגבורה של ב"ש.

וזה מרומז גם בשמותם; "הלל" – ע"פ חסידות – מל' "בהילו נרו" כמו הילת אור; היינו שמתעסקים עם האור.

ו"שמאי" – מל' "השם אורחותיו" (כמו – להבדיל – "שמאי" של מס הכנסה גבורה].

אח"ז הרבי הגיה את השיחה, והודפסה בבטאון "כפר חב"ד", ושלחתי אותה להרב גורן.

אבל עתה בזמן-הזה, הלכה כב"ה, כהר"ח של מילת חנוכה, אנו לא כלים להתעסק עם החושך והשלילה, וצריכים כל הזמן להוסיף אור ומעשים טובים. שזהו למעשה דרך החסידות – "עשה טוב".

ואד"ש אמר "איצטער איז די צייט "שווענקען" די וועלט מיט א סאך "עשה טוב!" (=עתה הוא הזמן "לשטוף" העולם עם הרבה "עשה טוב!")

ואפשר לשאול ע"ז (דרך החסידות) הרי נאמר קודם "סור מרע", ואיך אפשר לפני שהתעסקו ב"סור מרע" לעסוק ב"עשה טוב", כמו עד"מ בחדר מלוכלך אם רוצים להכניס דברים יקרים צריכים קודם לנקות ולהוציא הכלוך?!

ונראה לי לענות ע"ז: "סור מרע!" תעזוב את הרע, ואל תתעסק איתו, כמו שכתוב בקשר לעדת קורח: "סורו נא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה ואל תגעו בכל אשר להם"; שאין הכוונה ללכת אליהם ולהתעסק איתם אלא לעזוב ולא להתעסק איתם. "ועשה" – וההתעסקות של היהודי – "טוב"; עם הרבה והוספה ב"טוב"!

לזכות

התינוק מנחם מענדל שיחיה

נולד יום ד' כ"ז סיון ה'י' תהא שנת עליון ה'פ"רצ"ת

יה"ר שיגדל חייל בצבאות ה' חסידי ירא שמים למדן וילך מחייל אל חייל בתורה וביראת שמים ובחסידות וירוו ממנו הוריו נחת יהודי חסידותי מתוך הרחבה בריאות אושר ושמחה תמיד כל הימים, ויזכו לקבלת פני משיח צדקנו והגאולה השלימה מי"ד ממש, נאו! תתרם ע"י הוריו הרה"ח אליעזר וזוגתו שיחיו ליפקינד

(דברים שנאמרו בסעודת סימני הרמב"ם בביהכ"ס ובתימ"ד ליובאוויטש - 770 - בית משיח)

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!